

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Molweg 28, Terschuur

19 maart 2012
projectnummer 017-12

Van Bommel FAUNAWERK

Ecologisch advies, veldwerk, projectuitvoering

Van Bommel FAUNAWERK

Dreijenlaan 2
6703 HA Wageningen

Mobiel: +31 (0) 6 - 2741 6188

www.vanbommel-faunawerk.nl

Email: info@vanbommel-faunawerk.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever:	Wijnkoopsbaai BV
Titel:	Quickscan Flora en Fauna
Subtitel:	Molweg 28, Terschuur
Datum:	19 maart 2012
Aantal pagina's incl. bijlagen	27
Status rapport:	Goedgekeurd
Uitvoering:	Van Bommel FAUNAWERK Frans van Bommel M.Sc.
Projectnummer:	017-12
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet, EHS, natuuronderzoek, oriënterend onderzoek, effectbeschrijving

Van Bommel FAUNAWERK is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Van Bommel FAUNAWERK; opdrachtgever vrijwaart Van Bommel FAUNAWERK voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Deze inventarisatie is zorgvuldig uitgevoerd. De opdrachtgever dient zich er van bewust te zijn dat tussen het tijdstip van inventarisatie en uitvoering van werkzaamheden, beschermde soorten zich op het perceel kunnen vestigen. Van Bommel FAUNAWERK kan dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en/of vertragingen, voortvloeiend uit het voorkomen van beschermde soorten.

© Van Bommel FAUNAWERK

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven genoemd en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven genoemd en Van Bommel FAUNAWERK, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
1.1.	Aanleiding voor het onderzoek	4
1.2.	Juridisch kader	4
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	8
2.1.	Ligging plangebied	8
2.2.	Beschrijving plangebied	8
2.3.	Beoogde ingrepen	9
3.	ONDERZOEKSMETHODE	12
3.1.	Beschikbare gegevens flora en fauna	12
3.2.	Veldbezoek	12
3.3.	Relatie met Natura 2000 gebieden en EHS	12
4.	RESULTATEN EN EFFECTENANALYSE	13
4.1.	Aanwezigheid beschermde soorten en mogelijke effecten	13
4.2.	Relatie met omgeving en mogelijke effecten op natuurgebieden	17
4.2.1.	Natuurbeschermingswet 1998	17
4.2.2.	Ecologische hoofdstructuur en natuurdoeltypen	17
5.	CONCLUSIES	18
6.	LITERATUUR	19

BIJLAGEN

BIJLAGE 1.	TOETSINGSSCHEMA FLORA- EN FAUNAWET
BIJLAGE 2.	TOETSINGSSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET 1998
BIJLAGE 3.	TOETSINGSSCHEMA ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR
BIJLAGE 4.	KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT NATURA 2000
BIJLAGE 5.	KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT EHS
BIJLAGE 6.	OVERZICHTSKAART HUIDIGE SITUATIE EN BEOOGDE ONTWIKKELINGEN
BIJLAGE 7.	IMPRESSIE PLANONTWERP
BIJLAGE 8.	KERNKWALITEITEN ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding voor het onderzoek

Het voornemen bestaat om aan de Molweg 28 te Terschuur een functieverandering van agrarisch naar wonen door te voeren. Hierbij zal het merendeel van de agrarische bedrijfsbebouwing worden verwijderd en zullen er drie woningen nieuw gerealiseerd worden. Voor deze ruimtelijke plannen is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. De ruimtelijke ontwikkeling vindt parallel plaats aan de omvorming van landbouwgrond naar natuur, waarvoor reeds een procedure is opgestart.

Voorafgaand aan bestemmingsplanherziening en/of ruimtelijke ingreep dient er onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezige natuurwaarden. Tevens dient getoetst te worden of de beoogde ingreep negatieve effecten te weeg kan brengen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000 of de EHS.

Wijnkoopsbaai BV heeft Van Bommel FAUNAWERK opdracht gegeven een quickscan uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna, de relatie met omliggende beschermde natuurgebieden en de eventuele effecten van de beoogde functiewisseling en ruimtelijke ontwikkeling. De bevindingen zijn in het voorliggende rapport weergegeven.

1.2. Juridisch kader

Voor ruimtelijke ingrepen of plannen die leiden tot wijzigingen in bestemmingsplannen heeft men te maken met de natuurwetgeving. Soorten en hun directe leefomgeving worden beschermd door de Flora- en faunawet. De Natuurbeschermingswet en het beschermingskader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dragen zorg voor de gebiedsbescherming.

Soortenbescherming

De bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren en hun directe leefgebied is sinds 1 april 2002 vastgelegd in de Flora- en faunawet.

Op grond van de artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet is bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Art. 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Art. 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Art. 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Art. 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Art. 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren (zorgplicht, artikel 2, lid 1). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, ongeacht beschermingsstatus, ontheffing of vrijstelling.

Zorgplicht Artikel 2 van de Flora- en faunawet

Art. 2, lid 1	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede hun directe leefomgeving.
Art. 2, lid 2	De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Om te beoordelen of een plan in strijd is met de Flora- en faunawet dient onderzocht te worden of beschermde soorten in het plangebied voorkomen en of de voorgenomen ingreep mogelijk schadelijke effecten heeft op de beschermde soorten (bijlage 1 toetsingsschema Flora- en faunawet). In een aantal bij de Flora- en faunawet behorende regelingen en besluiten is vastgelegd, wanneer een vrijstelling geldt, een gedragscode van kracht is en of een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen (Ministerie LNV) benodigd is.

Toetsing ontheffingsaanvragen door Dienst Regelingen

Als gevolg van twee uitspraken van de Raad van State in 2009, is de beoordeling van ontheffingsaanvragen voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten aangepast. Dienst Regelingen heeft op 26 augustus 2009 hiertoe een nieuw toetsingsschema (bijlage 1) ingevoerd. Wanneer er op de planlocatie beschermde soorten aanwezig zijn, dan heeft de initiatiefnemer twee mogelijkheden, namelijk:

1. Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet. Laat uw voorgenomen mitigerende maatregelen beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt.
2. Zijn mitigerende maatregelen niet mogelijk? Dan volgt een volledige beoordeling voor ontheffing.

De volgende vier categorieën beschermingsniveaus (AMvB 22 februari 2005) worden onderscheiden.

Algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten)

Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden.

Minder algemeen voorkomende soorten (tabel 2 soorten)

Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').

Strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten)

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet, die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren worden genoemd, dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet bij de ingreep sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. 'Ruimtelijke ontwikkeling' wordt niet langer als ontheffingsgrond beschouwd voor bijlage IV Habitatrichtlijnsoorten.

Vogels

Alle van nature in Nederland voorkomende vogelsoorten zijn beschermd middels de Vogelrichtlijn. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals hierboven bij Tabel 3 soorten beschreven, plaats te vinden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in veel gevallen voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Bij bescherming van vogelnesten wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en soorten die alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. 'Ruimtelijke ontwikkeling' of 'dwingende redenen van groot openbaar belang' worden niet langer als ontheffingsgrond beschouwd voor vogels.

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- of diersoorten kunnen beschermd zijn op basis van nationale of Europese wetgeving. In de Natuurbeschermingswet 1998 (gewijzigd oktober 2005) zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000 gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde Natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die een schadelijke invloed hebben op beschermde natuurgebieden geldt een vergunningplicht. Aan de hand van het toetsingsschema bijlage 2 kan bepaald worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd is.

Ecologische Hoofdstructuur

Daarnaast kunnen gebieden ook onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere ruimtelijke waarden en kenmerken.

Door vergroting van natuurgebieden, ontwikkeling van nieuwe natuur en de aanleg van ecologische verbindingzones wordt dit netwerk gerealiseerd. De realisering van de EHS is een gezamenlijk streven van Rijk en provincies, dit beleid is in 1990 ingezet en dient gerealiseerd te zijn in 2018.

Voor de begrensde EHS geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij'-regime (toetsingsschema bijlage 3). Het ruimtelijke beleid, vastgelegd in de provinciale Streekplannen, is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Tevens moet rekening gehouden worden met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Rode Lijsten

Het besluit Rode Lijsten flora en fauna (5 november 2004) geeft een overzicht van soorten die sterk achteruitgegaan zijn in aantallen of in verspreiding. Hoewel de Rode Lijsten in strikte zin geen juridische status hebben, wordt de mate van zeldzaamheid wel meegenomen in de beoordelingsprocedure van de Dienst Regelingen. Hierbij wordt beoordeeld of de voorgenomen ruimtelijke ingreep een negatieve invloed teweeg brengt op de 'gunstige staat van instandhouding' van een soort.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1. Ligging plangebied

De planlocatie aan de Molweg 28 is gelegen ten zuiden van Terschuur. Het plangebied ligt in het buitengebied en wordt omgeven door agrarische gronden en landgoederen. De planlocatie bevindt zich in het kilometerhok 164-463, of te wel 32-35-25 volgens de indeling van de inventarisatieatlas (figuur 1).

Figuur 1. Topografische kaart (atlasblok 32-35) met de onderzochte locatie aan de Molweg

2.2. Beschrijving plangebied

De agrarische locatie aan de Molweg 28 in Terschuur bestaat uit een agrarisch bedrijf waar voorheen eenden, kippen en melkvee werden gehouden. De bebouwing bestaat uit een woning met deel, bakhuisje, twee schuren, een groot aantal leegstaande stallen en een hooimijt. De percelen bestaan uit grasland en maïsland met houtsingels afgewisseld met bosjes.

De omgeving van de planlocatie is kleinschalig en wordt gekenschetst door een afwisseling van agrarische gronden met bosjes, houtwallen en bomensingels. In de directe omgeving zijn landgoederen, agrarische bedrijven en woningen aanwezig (figuur 2).

Binnen een straal van drie kilometer zijn geen Natura 2000 gebieden gelegen of andere gebieden beschermd middels de Natuurbeschermingswet (bijlage 4). Wel is de planlocatie gelegen binnen de provinciale EHS. Het plangebied maakt onderdeel uit van de EHS-verweving, direct hieraan grenzend en om het plangebied heen ligt de EHS-natuur (bijlage 5).

Figuur 2. Ligging planlocatie met het onderzochte gebied

De foto's op de pagina hierna, genomen tijdens het veldbezoek op 29 februari jl., geven een impressie van het plangebied. Hieronder volgt een toelichting per foto.

Foto 1. Oprit naar Molweg 28

Foto 2. Blick op de planlocatie in westelijke richting

Foto 3. De oostelijk gelegen stallen op het grasland

Foto 4. Binnenzijde stal

Foto 5. Blick op erf in zuidelijke richting

Foto 6. Blick op twee vervallen stallen met aan linkerzijde de hooimijt

Foto 7. Voorzijde van woonhuis

Foto 8. Weide omgeven door bospercelen net noorden van de planlocatie

2.3. Beoogde ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens voor deze locatie een functieverandering toe te passen, waarbij de agrarische functie ingewisseld wordt voor wonen. Hierbij zullen de aanwezige opstallen gesloopt worden en drie nieuwe woningen en één bijgebouw gebouwd worden. In de afgelopen jaren is een deel van de beplanting rondom het erf verwijderd, deze bestond voornamelijk uit naaldbomen, coniferen en struiken. Naar verwachting hoeft er geen of hooguit weinig beplanting meer verwijderd te worden. De grote bomen, laanbomen en houtsingels zullen in ieder geval worden gehandhaafd. Zie ook de in bijlage 6 opgenomen schets met beoogde ontwikkelingen en de impressie van het plangebied in bijlage 7. Het doel is verder het geheel te rangschikken als landgoed volgens de Natuurschoonwet.

Foto 1.

Foto 2.

Foto 3.

Foto 4.

Foto 5.

Foto 6.

Foto 7.

Foto 8.

3. ONDERZOEKSMETHODE

Bij het opstellen van deze quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van bestaande gegevens en literatuur. Naast het voorkomen van beschermde soorten, zijn de mogelijke ecologische relaties met beschermde natuurgebieden onderzocht. In aanvulling hierop heeft een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden, waarbij geverifieerd is of er mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn. Vervolgens is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten op beschermde planten en dieren en hun leefgebieden.

3.1. Beschikbare gegevens flora en fauna

Voor het literatuuronderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd, zoals verspreidingsatlassen en gegevens uit regionale of nationale databanken. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende atlasgegevens: de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.* 1997), de broedvogelatlas (SOVON 2002) en de atlas van amfibieën en reptielen RAVON (2009) en de atlas van vissen (de Nie 1996).

3.2. Veldbezoek

Om een betrouwbare inschatting te kunnen maken of er mogelijk beschermde soorten in het gebied aanwezig zijn wordt een oriënterend veldbezoek uitgevoerd. Daarnaast wordt de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht en een indruk verkregen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen. Het veldbezoek heeft tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Tijdens het veldbezoek zijn de waarnemingen van dier- en plantensoorten genoteerd. Hierbij zijn niet alleen zichtwaarnemingen verzameld, zo wordt ook gelet op sporen (prenten, keutels, haren, braakballen e.d.), die op de aanwezigheid van soorten kunnen duiden.

3.3. Relatie met Natura 2000 gebieden en EHS

Om te bepalen of er mogelijk sprake is van negatieve effecten op beschermde natuurgebieden, is beoordeeld of het plangebied onderdeel uitmaakt van een natuurgebied of een relatie heeft met omliggende natuurgebieden. Het primaire onderzoeksgebied is het plangebied waar de bestemming gewijzigd wordt. Hierbij is gekeken naar de begrenzingen van natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

4. RESULTATEN EN EFFECTENANALYSE

Hieronder worden de resultaten beschreven van het literatuuronderzoek en het oriënterende veldbezoek dat op 29 februari jl. heeft plaatsgevonden. Daaruit voortvloeiend worden de verwachte effecten van de bestemmingsplanwijziging op de aanwezige natuurwaarden ingeschat. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en natuurgebieden.

4.1. Aanwezigheid beschermde soorten en mogelijke effecten

Op basis van de beschikbare literatuur is gekeken of er beschermde soorten in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn en of de habitateisen overeenkomen met de biotoop van het plangebied. Vervolgens is, mede op basis van de waarnemingen tijdens het veldbezoek, de kans ingeschat of deze of andere soorten daadwerkelijk in het plangebied aanwezig zijn.

De resultaten en de eventuele effecten worden hieronder per onderzochte soortgroep behandeld. Per soortgroep is aangegeven of het beschermde soorten betreft, tot welke tabel van de Flora- en faunawet ze behoren en of de soort vermeld wordt op de Rode Lijst.

Broedvogels

In het plangebied zelf zijn tijdens het veldbezoek verschillende soorten vogels aangetroffen, welke waarschijnlijk de planlocatie of directe omgeving gebruiken als broedgelegenheid, te weten: merel, spreeuw, heggemus, roodborst, boomklever, winterkoning, koolmees, vink, Turkse tortelduif, kauw, houtduif en wilde eend. Gezien het plangebied en de omgeving kunnen echter meer soorten typisch voor tuinen, agrarisch gebied en bossen verwacht worden. Broedgelegenheid voor deze soorten wordt geboden door de in het plangebied aanwezige bomen, struiken en gebouwen. De struiken zijn als broedgelegenheid geschikt voor soorten zoals: winterkoning, heggemus en merel. Holtes in bomen worden door boomklever en kauw benut. De schuren en andere gebouwen bieden mogelijk broedgelegenheid aan soorten als: merel, witte kwikstaart, Turkse tortel en houtduif.

Verder zijn op de planlocatie tweetal uilenkasten aanwezig, te weten in de hooimijt en de kalverschuur. Hierover is contact gezocht met de regio coördinator Veluwe van de Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland. In de hooimijt heeft tot 2006 een bosuil gebroed, 2007 en 2008 heeft er nog een kerkuil gebroed. Broedwaarnemingen voor de andere kast worden niet genoemd. Een derde kast is aanwezig in een open veldschuur aan de Molweg 15, dit vormt echter geen onderdeel van het huidige plangebied. De uilenkast in de hooischuur is dit seizoen waarschijnlijk ook weer door een kerkuil in gebruik. De kerkuil is opgenomen op de Rode lijst als kwetsbare soort. De nesten van de kerkuil, een categorie 3 vogelsoort (Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten 26 augustus 2009), zijn jaarrond beschermd. De bosuil is een categorie 5 vogelsoort (Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten 26 augustus 2009), waarvan de nesten niet-jaarrond beschermd zijn, maar waarvan inventarisatie wel is gewenst.

Alle inheemse broedvogels zijn als zodanig beschermd volgens het striktste beschermingsniveau (Flora- en faunawet, vogelsoorten). In de Flora- en Faunawet wordt geen datum genoemd voor het broedseizoen. Op het moment dat inheemse vogels broeden, mogen er geen werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden die het broedproces verstoren, dus ongeacht de periode van het jaar. Ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet op basis van artikel 75 is, vanwege de stringente eisen gesteld onder de Europese Vogelrichtlijn, niet mogelijk gedurende het broedseizoen.

Conform de Flora- en faunawet zijn nesten van kerkuilen jaarrond beschermd. Voor de uilenkast in de hooimijt betekent dit, dat er mitigerende maatregelen dienen te worden getroffen om de functionaliteit van het plangebied voor de soort te behouden. Dit kan als volgt:

1. Behoud van de hooimijt met uilenkast en rekening houdend met broedactiviteit tijdens de werkzaamheden, waardoor de functionaliteit van het plangebied voor de kerkuil behouden blijft. Dit houdt in:
 - a. behoud van beplanting rondom de hooimijt;
 - b. geen sloopwerkzaamheden van de andere gebouwen uitvoeren in de broedperiode en direct voor de broedperiode van kerkuilen (1 februari t/m ½ september (Snow & Perrins 1998)).
2. Sloop van de hooimijt en mitigatie van de kerkuilenbroedplaats door de uilenkast te verplaatsen naar een ander gebouw. Om de functionaliteit van het plangebied voor de kerkuil te behouden dient een mitigatieplan te worden opgesteld. Dit mitigatieplan kan, indien gewenst, ter toetsing aan Dienst Regelingen (DR) voorgelegd worden.

Daarnaast dient er rekening gehouden te worden met het voorkomen van broedvogels, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten, dienen werkzaamheden zoals de sloop van de bebouwing evenals de verwijdering van houtige beplanting buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het broedseizoen voor tuin- en bosvogels loopt grofweg van half maart tot half augustus. Sommige soorten kunnen ook langer broeden, bijvoorbeeld de houtduif tot in september. Mocht er tijdens de uitvoer van werkzaamheden toch onverhoopt op broedende vogels gestuit worden, dan dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en naar een later tijdstip te worden opgeschort.

Mits de werkzaamheden t.a.v. sloop en verwijdering van beplanting buiten het broedseizoen worden uitgevoerd en de functionaliteit van de kerkuilenbroedplaats wordt gehandhaafd, vindt er geen verstoring van broedvogels of in gebruik zijnde nesten plaats. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is niet aan de orde.

Zoogdieren

Op basis van literatuurgegevens (Broekhuizen *et al.* 1992, Limpens *et al.* 1997) en de indruk die tijdens het veldbezoek is verkregen, is ingeschat welke soorten mogelijk in het plangebied en de nabije omgeving kunnen voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn aanwijzingen op het voorkomen van mol, bruine rat, huismuis en konijn gevonden. Op de planlocatie komen waarschijnlijk nog een aantal soorten voor, of mogelijk maakt de planlocatie onderdeel uit van hun foerageergebied (tabel 1).

De huismuis en bruine rat vallen niet onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet. De andere grondgebonden zoogdiersoorten die mogelijk een vaste verblijfplaats hebben op het perceel behoren tot soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, waarvoor een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de tabel 2 en 3 soorten die in de omgeving voorkomen en mogelijk van het plangebied gebruik maken geldt, resp. eekhoorn en boomkruiper, dat ze geen vaste verblijfplaatsen hebben op de planlocatie. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is niet aan de orde.

Tabel 1: Overzicht van geïnterviewde en verwachte zoogdieren in het plangebied en omgeving.

Nederlandse naam	FF wet (tabel 1,2,3) *	Rode Lijst	Opmerkingen
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>			
egel	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
bosspitsmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
huisspitsmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
mol	tabel 1	-	aanwezig
vos	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
hermelijn	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
wezel	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
bunzing	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
boommarter	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
ree	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
eekhoorn	tabel 2	-	mogelijk foerageergebied
rosse woelmuis	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
aardmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
veldmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
bosmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
bruine rat	-	-	mogelijk aanwezig
huismuis	-	-	aanwezig
haas	tabel 1	-	aanwezig
konijn	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
<i>Vleermuizen</i>			
watervleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied, verblijfplaats mogelijk in boomholten in omgeving
gewone dwergvleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
ruige dwergvleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied, verblijfplaats mogelijk in boomholten in omgeving
laatzvlieger	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
gewone grootoorvleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied, verblijfplaats mogelijk in boomholten in omgeving

* Voor de tabel 1 soorten geldt een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

Op basis van verspreidingsgegevens uit de landelijke vleermuizenatlas (Limpens *et al.* 1997) en het habitat is een inschatting gemaakt welke soorten vleermuizen mogelijk aanwezig kunnen zijn. Uit de verspreidingsgegevens van de vleermuizenatlas komen vijf soorten binnen het atlasblok voor. Soorten die de planlocatie en omgeving mogelijk gebruiken zijn watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatzvlieger en grootoorvleermuis (figuur 1).

De laatzvlieger en de gewone dwergvleermuis komen vrijwel in geheel Nederland voor. De gewone dwergvleermuis prefereert besloten en halfopen landschappen als jachtgebied, terwijl de laatzvlieger voornamelijk foerageert in open en halfopen landschap. Beide soorten zijn algemeen voorkomend. De watervleermuis foerageert vooral boven kleine waterlopen. De ruige dwergvleermuis foerageert in de nabijheid van bossen, bomenlanen en houtwallen en vermijdt open gebieden. Grootoorvleermuizen jagen vooral in besloten bosrijke gebieden.

Voor de strikt beschermde soorten (Ffwet, tabel 3 soorten), in dit geval vleermuizen, geldt dat de op de onderzoekslocatie aanwezige bebouwing weinig geschikt is voor vleermuizen. Alleen het woonhuis heeft een spouwmuur, maar deze is niet toegankelijk voor vleermuizen door bijvoorbeeld open stootvoegen. Ook het dakoverstek is geheel afgedicht en biedt geen toegangsmogelijkheden. Verder zijn er geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Het kan nooit uitgesloten worden dat een enkele vleermuis incidenteel van de bebouwing gebruik maakt, maar de aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen is echter onwaarschijnlijk. Wanneer er tijdens de sloop toch een individu wordt aangetroffen, dienen er passende maatregelen genomen te worden.

De watervleermuis, ruige dwergvleermuis en grootoorvleermuis hebben verblijfplaatsen in o.m. boomholten, mogelijk dat verblijfplaatsen aanwezig zijn in de oudere bomen op de planlocatie of in de directe omgeving. Omdat de aanwezige grote loofbomen gehandhaafd worden zijn er geen negatieve effecten te verwachten.

Verder kan het plangebied onderdeel uitmaken van het foerageergebied van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en grootoorvleermuis. De omliggende landbouwpercelen, de bomenlanen, houtsingels en bossen bieden goede foerageergelegenheden. Er zal echter geen substantieel aandeel van de houtige beplanting verwijderd worden, waardoor de foerageermogelijkheden niet zullen verslechteren. Daarnaast zal door de omvorming van de landbouwpercelen naar natuur betere foerageermogelijkheden bieden.

De houtsingels en bomenlanen fungeren mogelijk als vliegroute voor vleermuizen. Het is daarom van belang dat deze structuren intact blijven. Het plan voorziet niet in verwijdering van grote bomen, boomlanen en andere landschapselementen. Indien de bomenlanen, houtsingels en bosranden verlicht zullen worden, zal dat een negatief effect op mogelijke vliegroutes ten gevolg hebben. Mits deze structuren onverlicht blijven, worden geen negatieve effecten op potentiële vliegroutes verwacht.

Negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes worden niet verwacht, mits er geen grote bomen verwijderd worden en de houtsingels en bomenlanen niet verlicht worden. Positieve effecten worden verwacht als gevolg van het parallel lopende traject voor natuurontwikkeling. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is niet aan de orde.

Amfibieën

Op basis van de verspreidingsgegevens (Creemers & van Delft 2009), de habitateisen en het veldbezoek is een inschatting gemaakt over het voorkomen van amfibieën. De sloten en poel op de planlocatie en de Barneveldse beek bieden mogelijk plaats aan gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander.

Mogelijk wordt de ruimte rond de gebouwen, zoals onder opgeslagen materialen, gebruikt als winterverblijfplaats van bovengenoemde soorten. Aangezien dit tabel 1 soorten betreft, bestaat vrijstelling voor deze soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is niet aan de orde.

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten of rode lijst soorten waargenomen. De planlocatie bestaat uit bebouwing, verhard terrein, tuin, grasland, bomenlanen en bos. Op de planlocatie zijn veelal grassen en kruiden van verstoorde en voedselrijke milieus aangetroffen, o.m. Engels raaigras, kweek, gestreepte witbol, paardenbloem, ridderzuring, scherpe boterbloem,

vogelmuur, grote brandnetel en braam. Boomsoorten op de planlocatie zijn onder meer zomereik, zwarte els, waterwilg, schietwilg, fijnspar en fruitbomen.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is niet aan de orde.

Overige beschermde soorten

Er worden gezien het ontbreken van geschikt biotoop op de planlocatie geen beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en insecten verwacht.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is niet aan de orde.

4.2. Relatie met omgeving en mogelijke effecten op natuurgebieden

Voorafgaand aan een ruimtelijke ontwikkeling dient getoetst te worden of er sprake is van mogelijk negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Zo kan het plangebied onderdeel uitmaken van een natuurgebied. Ook kan het plangebied mogelijk een relatie hebben met omliggende natuurgebieden. Hierbij is gekeken naar de begrenzingen van natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale uitwerking van de ecologische hoofdstructuur (EHS).

4.2.1. Natuurbeschermingswet 1998

Binnen een straal van drie kilometer bevinden zich geen Natura 2000 gebieden of andere gebieden die beschermd door middel van de Natuurbeschermingswet 1998 (bijlage 4).

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebieden door de voorgenomen planologische wijziging zijn, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep en de afstand tot het beschermde natuurgebied, uitgesloten. Een "verstoring- en verslechteringstoets" of een "passende beoordeling" is daarom niet aan de orde.

4.2.2. Ecologische hoofdstructuur en natuurdoeltypen

De planlocatie is gelegen binnen de begrenzing van de provinciale EHS. Het plangebied zelf maakt onderdeel uit van de EHS-Verweving. De direct omliggende gronden aan west-, noord- en oostzijde zijn aangewezen als EHS-Natuur.

Uitgangspunt van de EHS verwevingsgebieden is dat, de natuurfunctie samen met andere functies gecombineerd wordt. In de beoogde ontwikkeling maakt de agrarische functie plaats voor wonen, waarbij dus de combinatie tussen natuur en wonen beoogd wordt. Door deze functiewisseling zal de netto bebouwde oppervlakte afnemen. Daarentegen zal de menselijke aanwezigheid en de daaruit volgende verstoring eerder toenemen. Dit conflicteert echter niet met de kernkwaliteiten van de EHS (bijlage 8) ter plaatse. Bovendien wordt in de parallel lopende procedure, waarbij de landbouwgronden naar natuur omgevormd worden, een sterke winst voor de EHS behaald.

Negatieve effecten op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep, uitgesloten.

5. CONCLUSIES

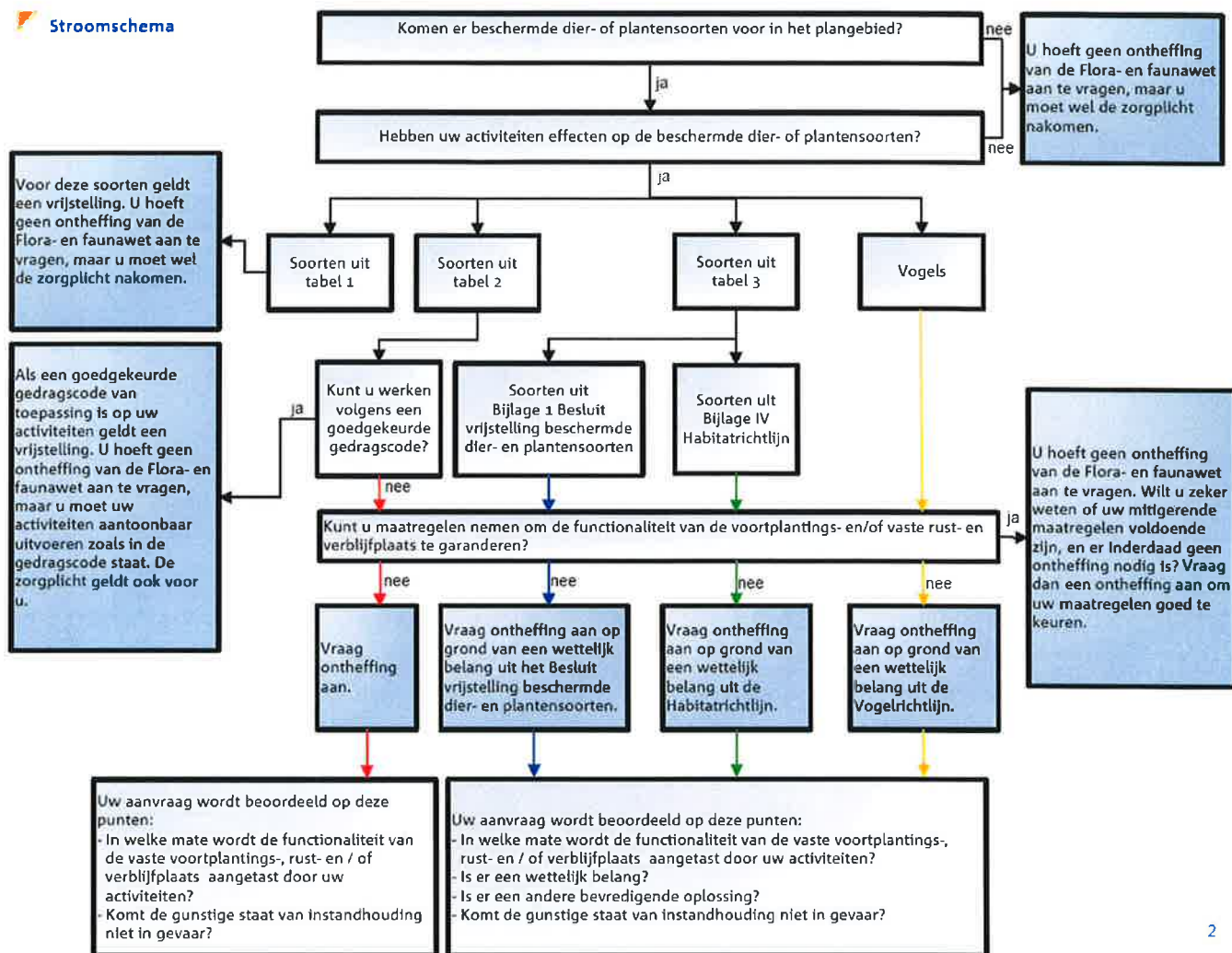
- Er dient rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van broedvogels, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten dient de sloop van gebouwen en de verwijdering van houtige beplanting buiten het broedseizoen (het broedseizoen loopt grofweg van ½ maart tot ½ augustus) uitgevoerd te worden. Mocht er tijdens de uitvoer van werkzaamheden toch onverhoopt op broedende vogels gestuit worden, dan dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en naar een later tijdstip te worden opgeschort.
- Vermoedelijk is in de uilenkast in de hooimijt een kerkuil aanwezig. Nesten van de kerkuil zijn jaarrond beschermd. Dit betekent, dat er mitigerende maatregelen dienen te worden getroffen om de functionaliteit van het plangebied voor de soort te behouden. Dit kan als volgt:
 - Behoud van de hooimijt met uilenkast en rekening houdend met broedactiviteit tijdens de werkzaamheden, waardoor de functionaliteit van het plangebied voor de kerkuil behouden blijft. Dit houdt in (a) behoud van beplanting rondom de hooimijt en (b) geen sloopwerkzaamheden van de andere gebouwen uitvoeren in de broedperiode en direct voor de broedperiode van kerkuilen (1 februari t/m ½ september).
 - Sloop van de hooimijt en mitigatie van de kerkuilenbroedplaats door de uilenkast te verplaatsen naar een ander gebouw. Om de functionaliteit van het plangebied voor de kerkuil te behouden dient een mitigatieplan te worden opgesteld. Dit mitigatieplan kan, indien gewenst, ter toetsing aan Dienst Regelingen (DR) voorgelegd worden.
- Bij de uitvoering van het ruimtelijke plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde grondgebonden zoogdieren. Voor ruimtelijke ingrepen bestaat een vrijstelling voor de (mogelijk) aanwezige grondgebonden zoogdieren (tabel 1 soort).
- Bij de uitvoering van het ruimtelijke plan hoeft, mits bomen, houtwallen en het bos gehandhaafd blijven, geen rekening gehouden te worden met beschermde vleermuizen. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in de te slopen opstallen. Het foerageergebied en de mogelijk aanwezige vliegroute zullen geen negatieve effecten ondervinden, mits de bomenlanen, houtsingels en bosranden niet verlicht worden. Door de beoogde natuurontwikkeling zal het terrein als foerageergebied aan betekenis winnen.
- Er worden geen beschermde soorten amfibieën, reptielen, vissen, insecten of planten verwacht, waarvoor een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet vereist is (tabel 2 of 3 soorten).
- Ondanks dat voor de tabel 1 soorten bij de ruimtelijke ingreep een vrijstelling geldt, dient men rekening te houden met de zorgplicht, deze geldt altijd en voor alle planten en dieren, onafhankelijk van beschermingsstatus en/of ontheffing of vrijstelling is verleend.
- Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000 gebied of een ander gebied beschermd middels de Natuurbeschermingswet. Er wordt geen externe werking van de ruimtelijke ontwikkeling op het Natura 2000 gebied verwacht. De Natuurbeschermingswet 1998 staat de ontwikkeling niet in de weg.
- Het plangebied maakt onderdeel uit van de provinciale EHS-Verweving. De functiewisseling en de beoogde ontwikkeling zullen bijdragen aan de kernkwaliteiten van de EHS ter plaatse. Het beschermingskader van de EHS staat daarom de ruimtelijke ontwikkeling niet in de weg.

6. LITERATUUR

- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen, 1992. *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*. Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON), 2009. *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Lange R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, 1994. *Zoogdieren van West-Europa*. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (red), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Meijden. R. van, 1996. *Heukels' Flora van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit Rode Lijsten Flora en fauna.
- Ministerie van LNV, 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2005. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2008. Kaartmachine beschermde natuurgebieden: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>.
- Ministeries van LNV, VROM en de Provincies 2007. Spelregels EHS: Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.
- Provincie Gelderland, 2006. Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur - Streekplanuitwerking. Vastgesteld door Provinciale Staten mei 2006.
- Provincie Gelderland, 2009. Herbegrenzing Ecologische Hoofdstructuur - Streekplanherziening. Vastgesteld door Provinciale Staten juli 2009.
- Snow, D.W. & C.M. Perrins (1998) *The Birds of the Western Palearctic*. Concise Edition Volume 1. Oxford University Press, Oxford, New York.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels: 1998 – 2000*. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Website: <http://www.waarneming.nl>

BIJLAGE 1 TOETSINGSSCHEMA FLORA- EN FAUNAWET

 Stroomschema

BIJLAGE 2 TOETSINGSSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET 1998

BIJLAGE 4. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT NATURA 2000

Kaarten afkomstig van de gebieden database van het Ministerie van LNV

De gele lens geeft de ligging van Natura 2000 gebieden aan.

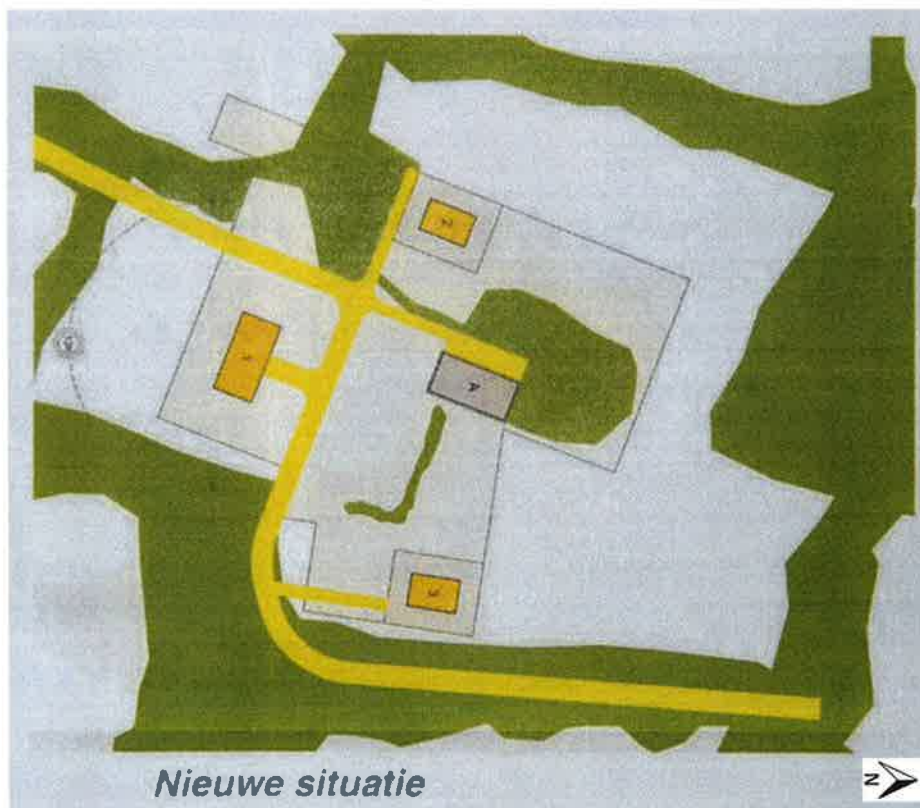
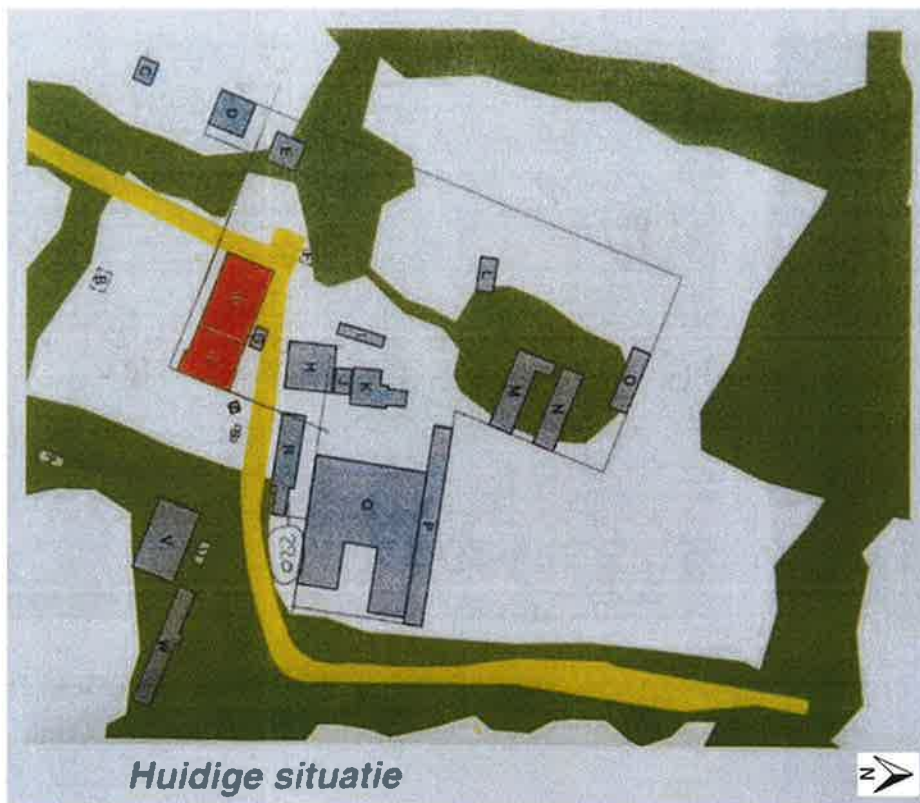
BIJLAGE 5. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT EHS

Kaart afkomstig uit: Atlas Groen Gelderland – EHS Streekplanherziening vastgesteld door PS juli 2009.

BIJLAGE 6. OVERZICHTSKAART HUIDIGE SITUATIE EN BEOOGDE ONTWIKKELINGEN

Schetsen afkomstig van Rooding Architecten.

BIJLAGE 7. IMPRESSIE PLANONTWERP

Schets afkomstig van Rooding Architecten.

